

แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศิลปะ 5
ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาสังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เลย หนองบัวลำภู*

THE GUIDELNES FOR PARTICIPATION IN THE PARTICIPATION OF
FIVE PRECEPTS FOR STUDENTS IN LOEI ANUKUL WITTAYA SCHOOL
THE SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA LOEI NONG BUM
LAMPHU

สาคร เข้มพรมมา¹, พระครูปริยัติคุณรังษี² และ ประสงค์ หัสรินทร์³
Sakhorn Hempromma¹, Phrakhrui Pariyattikhunrangs² and Prasong Hassarin³
¹⁻³มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
¹⁻³Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding author E-mail: funghempromma@gmail.com

บทคัดย่อ

การรักษาศิลปะ 5 อันเป็นศิลปะระดับพื้นฐานเบื้องต้นเพราะ ศิล หมายถึง ความเป็นปกติ
ธรรมชาติ หรือการประพฤติชอบทางกาย วาจา เป็นศิลปะพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์
1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา 2) เพื่อศึกษาระดับการ
ส่งเสริมการรักษาศิลปะ 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา 3) เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วม
ในการส่งเสริมรักษาศิลปะ 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา โดยทำการศึกษาจากกลุ่ม
ตัวอย่างคือ นักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา จำนวน 285 คน โดยใช้เครื่องมือเป็น
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทาง
สังคมศาสตร์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน

---

* Received 21 August 2023; Revised 30 August 2023; Accepted 31 August 2023

มาตรฐาน (S.D) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตาม วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า 1.ระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลอนุกุลวิทยา อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 3 จงดเว้นจากการประพฤติดินกาม 2. ระดับการส่งเสริมในการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลอนุกุลวิทยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การส่งเสริมในการรักษาศีล 5 ข้อที่ 3 จงดเว้นจากการประพฤติดินกาม 3. แนวทางข้อเสนอแนะควรปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจเมตตาต่อสัตว์ และเพื่อนมนุษย์ ควรละเว้นการฆ่าสัตว์ สอนให้รู้จักการพอประมาณ ไม่อยากได้ของผู้อื่น

คำสำคัญ: แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม, การรักษาศีล 5

Abstract

Keeping the 5 precepts, which are the basic precepts because precepts mean being natural. Or the right behavior of body, speech is the basic precepts. this research Objectives 1) to study the state of participation 2) to study the level of promotion of the 5 precepts of Loei Anukul Wittaya School students. 3) to present guidelines for participation in promoting the 5 precepts of Loei Anukul Wittaya School students. by conducting a study from a sample group The sample consisted of 285 students of Loei Anukul Wittaya School by using a questionnaire for research. Data were analyzed using Packaged program for social science research. Statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation (S.D) and analysis of data obtained from interviews. Objectives of the research using context analysis techniques

The results showed that 1. The level of participation in maintaining the 5 precepts of students at Loei Anukul Wittaya School. at a high level The aspect with the highest average was Participation in keeping the 5 precepts, item 3, refraining from sexual misconduct. 2. The level of support in keeping

the 5 precepts of students at Loei Anukul Wittaya School as a whole was at a high level. The aspect with the highest average was the promotion of keeping the 5 precepts, item 3, abstaining from sexual misconduct. and fellow human beings should refrain from killing animals teaches modesty don't want other people's.

Keywords: Guidelines for participating in the promotion, keeping the 5 Precepts

บทนำ

สถานการณ์และปัญหาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย นับวันจะมีความซับซ้อน วิกฤติ และรุนแรงมากขึ้น มีการกระตุ้นในลักษณะบริโภคนิยมผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ทำให้โครงสร้างทางสังคมอ่อนแอ ทุนทางสังคม ศาสนา วัฒนธรรมไทย และภูมิปัญญาท้องถิ่น ห่างเหินและ ถูกปฏิเสธจากเด็กและเยาวชน อนุชนของชาติส่วนหนึ่งจึงได้รับการหล่อหลอมจากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ ส่งผลให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน หมิ่นเหม่ต่อศีลธรรมอันดีงาม มีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การนิยมสินค้าราคาแพง การเสพและดื่มของมีเมา การเที่ยวกลางคืน การมั่วสุมเล่นการพนัน และเกมคอมพิวเตอร์ การทะเลาะวิวาทใช้ความรุนแรง การแข่งรถรวมทั้งการยั่วยุเร้าจากสื่อเสี่ยงต่อการประสบปัญหา ขาดการดูแลคุ้มครองสวัสดิภาพและความปลอดภัยจากสังคมอย่างจริงจัง รวมทั้งไม่ได้เน้นการสร้างจิตสำนึกในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมของชาติ และการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทำให้เด็กและเยาวชนไทยต้องพยายามปรับตัว เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างราบรื่นและมีความสุข เมื่อปรับตัวไม่ได้ก็ก่อให้เกิดความคับข้องใจ ขัดแย้งใจและวิตกกังวล นำมาซึ่งปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาโรคจิตประสาทโรคเครียด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางเพศ ปัญหาเด็กขาดความอบอุ่น ถูกทารุณกรรมและเด็กเยาวชนก่ออาชญากรรม ฯลฯ เพิ่มปริมาณและทวีความรุนแรงมากขึ้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 อันเป็นศีลระดับพื้นฐานเบื้องต้นเพราะ ศีล หมายถึง ความเป็นปกติ ธรรมชาติ หรือการประพฤติชอบทางกาย วาจา เป็นศีลพื้นฐานที่จะสกัดมิฉฉาติผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการกระทำในสิ่งที่ดี เป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน และนำพาทำกิจกรรมที่สื่อบไปในทางที่ดี ทั้งการศึกษา ศาสนา เศรษฐกิจสังคม การให้

การศึกษาในระบบการเรียนการสอนมีความจำเป็น รวมถึงการให้การศึกษาทางศิลปกรรมที่ต้องเอาจริงเอาจัง ผู้วิจัยจึงมีความปรารถนาที่จะส่งเสริมการนำศิลป์ 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน โดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม และเพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมเผยแผ่ศิลปกรรม ตามแนวพุทธศาสนาให้เกิดมีขึ้นในชีวิตประจำวันของนักเรียน รวมไปถึงที่บ้านของนักเรียนเอง เหตุที่เลือกนักเรียนโรงเรียนเลออนุกูลวิทยาเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากการรายงาน การประชุมผู้ปกครองนักเรียน ฝ่ายงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนเลออนุกูล ยังพบปัญหานักเรียนบางส่วนชอบพูดโกหก ผู้ปกครอง ต้มเครื่องต้มแอลกอฮอล์ เล่นการพนันออนไลน์ นักเรียนยังขาดการนำศิลป์ 5 ไปใช้ประโยชน์ และยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาวิจัยพฤติกรรมการนำศิลป์ 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพทั่วไปของการรักษาศิล และทำการวิจัยเป็นกรณีศึกษาเพื่อการวิจัยครั้งต่อ ๆ ไป อย่างไรก็ตาม นักเรียนโรงเรียนเลออนุกูลวิทยาได้เรียนรู้วิชาพระพุทธศาสนาแล้วนำไปประพฤติปฏิบัติในการดำเนินชีวิตมากหรือน้อยเพียงใด มีสภาวะทางศิลปกรรม ของนักเรียนพัฒนาขึ้นหรือไม่และความสามารถของนักเรียนที่จะนำหลักธรรมที่ได้จากการศึกษาเรียนรู้ในทางพระพุทธศาสนา ไปดำเนินชีวิตสมเหตุสมผลหรือไม่ และมีความรู้มีความสามารถที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งที่สังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมากจากอดีต ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มของประชากร ประกอบกับสภาวะทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีก็เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้คนหันมานิยมความเจริญทางด้านวัตถุมากขึ้น และละเลยด้านคุณธรรมจริยธรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการกำหนดความสุขของสังคม และมีการนำหลักธรรม คือ ศิล 5 ของนักเรียนไปประพฤติปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจังในชีวิตประจำวันหรือไม่

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ให้ความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลออนุกูลวิทยาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภูเพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลออนุกูลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
2. เพื่อศึกษาระดับการส่งเสริมการรักษาศิลป 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมรักษาศิลป 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนเลยอนุกุล อำเภอมืองเลย จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 285 คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู จำนวน 1,080 คน โดยผู้วิจัยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan" ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 285 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 5 คน รวมจำนวน 290 คน

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ความเชื่อมั่น 95 % และยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน จากนั้นนำไปหาความพอดี โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling)

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา จำนวน 285 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตาม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Technique)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1) การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ติดต่อประสานงานไปยังผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเจ้าหน้าที่คณะครุศาสตร์เพื่อขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เลย เพื่อนำไปยืนยันต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู
3. ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลเอง โดยนำแบบสอบถาม จำนวน 285 ชุด ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ต่อไป
4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของการกรอกข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละชุด

2) การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เลย ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structural Interview) จำนวน 5 คน
2. ผู้วิจัยได้ส่งเอกสารถึง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ประกอบด้วย หนังสือขอความร่วมมือ แบบสัมภาษณ์ เนื้อหารายละเอียดวิจัย ก่อนหนึ่งอาทิตย์ พร้อมกำหนดวันเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
3. ผู้วิจัยจะสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ทำการบันทึกข้อมูลโดยการจดบันทึกและขออนุญาตบันทึกเทป และถ่ายรูปเพื่อประกอบการสัมภาษณ์
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ไปทำการวิเคราะห์และสรุปผลจากการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่นิยมใช้ทางสังคมศึกษาดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าความถี่และสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูล สภาพการมีส่วนร่วมของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภูทั้งสี่ด้านเพื่อหาค่าเฉลี่ยเพื่อหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทำการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าแจกแจงความถี่ (Frequency), คำร้อยละ (Percentage)

2) วิเคราะห์ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดกำหนดคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ โดยการใช้เกณฑ์วัดตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู สถิติที่ใช้มีดังนี้

1.1 คำร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ($\bar{X}$)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

2. การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีนักเรียนอายุระหว่าง 12 - 13 มากที่สุด รองลงมา อายุระหว่าง 14 - 15 และช่วงอายุน้อยที่สุด อายุระหว่าง 16 - 17 ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นปีระหว่าง ม.1 - 2 มากที่สุด รองลงมาอยู่ระหว่าง ม.2 - 3 และจำนวนน้อยที่สุดคือระหว่าง ม.4 - 6

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมพบว่า ระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และทุกด้านมีระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 อยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนได้ร่วมกับโรงเรียนเพื่อการเสนอปัญหา ความต้องการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพัฒนาโรงเรียน นักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ

3) นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำประชาคมเพื่อแก้ไข ปัญหาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการโรงเรียน

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ในพัฒนาโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมสนับสนุน ช่วยเหลือ การดำเนินงานของโรงเรียน

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1) นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 4) นักเรียนสามารถนำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ โรงเรียน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดหนึ่งข้อ คือ ข้อ 3) นักเรียนมีส่วนร่วมการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของ โรงเรียน มีการประเมินผลความคุ้มค่าของ แผนจากงบประมาณที่ใช้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 2) นักเรียนมีส่วนร่วมเป็นกรรมการตรวจสอบในการ ดำเนินงานโครงการตามแผนพัฒนา ของโรงเรียน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทุกด้านมีระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ การส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ข้อที่ 3 จดเว้นจากการประพฤติผิดในกาม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ข้อที่ 4 จดเว้นจากการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง ไม่ประทุษร้ายคนอื่น สามารถสรุปผลเป็นรายข้อดังนี้

ด้านการส่งเสริมการรักษาศิล 5 ข้อที่ 1 จดเว้นจากการฆ่าสัตว์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 4) ก่อนเรียนและหลังเลิกเรียน ครูอธิบายถึงอานิสงค์ของการ รักษาซิล 5 ข้อที่ 1 การไม่ฆ่าสัตว์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3) นักเรียนรู้จักแผ่เมตตาต่อสรรพสัตว์ให้เกิดความรัก ความเมตตาต่อสรรพสัตว์

ด้านการส่งเสริมการรักษาศิล 5 ข้อที่ 2 จดเว้นจากการลักทรัพย์ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนไม่เอาเปรียบคนอื่น ไม่ละโมภะอยากได้

ในทรัพย์สินของผู้อื่น ระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 5) การส่งเสริมการรักษาศีล 5 ในวันพระ โดยแต่งชุดขาว สมาทานศีล 5

ด้านการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 3 จดเว้นจากการประพาศิตินในกาม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 2) นักเรียนประพาศิตินเป็นแบบอย่าง ไม่ประพาศิตินอกใจคนรักของตนเอง รองลงมาคือ ข้อ 1) นักเรียนเห็นการประพาศิตินเป็นแบบอย่าง ในการไม่ประพาศิติน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3) สำรวมกาย วาจา ไม่แสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสมที่

ด้านการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 4 จดเว้นจากการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง ไม่ประทุษร้ายคนอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 5) นักเรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามศีลข้อที่ 4 เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนไม่พูดเท็จ โกหก หลอกลวงและ ส่อเสียดต่อผู้อื่น

ด้านการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 5 จดเว้นจากสิ่งมีนเมาเป็นเหตุให้เกิดความประมาท เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรณรงค์ ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา สารเสพติด ในสถานศึกษาและสถานที่อื่น ๆ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3) นักเรียนมีส่วนร่วมในการเตือนสติไม่ให้เพื่อนดื่มสุราในวันสำคัญทางศาสนา

สรุปผลการสัมภาษณ์ครูหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 เกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมใน การส่งเสริมการรักษาศีล 5 แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริม การรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู

1) จดเว้นจากการฆ่าสัตว์ คือ ควรที่จะปลูกฝังให้เด็กมีจิตใจเมตตาต่อสัตว์ และเพื่อนมนุษย์ อยู่ที่บ้านผู้ปกครองควรอธิบายให้เหตุผลถึงผลการกระทำเป็นสิ่งไม่ดีชีวิตเขาชีวิตเราควรละเว้น การฆ่าสัตว์

2) จดเว้นจากการลักทรัพย์ คือ สอนให้รู้จักการพอประมาณ ไม่อยากได้ของผู้อื่น ฟัง พอใจสิ่งที่ตนมีฝึกการจัดระเบียบข้าวของทั้งของตนและผู้อื่น หากมีแล้วความคิดก็จะเป็นระบบ ระเบียบผู้ผิดรู้ถูก การหาของก็จะง่าย หายก็รู้ ดูแลแล้วก็สบายตาอีกด้วยบอกเขาว่าถ้าเราหวงของๆเรา คนอื่นเขาก็หวงของเขาเหมือนกัน

3) จดเว้นจากการประพาศิตินในกาม คือ แสดงความรัก รักเดียวใจเดียว เป็นแบบอย่างที่ดีในครอบครัวฝึกความสุภาพ อ่อนน้อมต่อผู้อื่น หากมีแล้วไม่ว่าจะเป็นการพูด

หรือการกระทำจะ สุภาพการประพตติผิตในกามก็เกิดขึ้นยากสอนเขาว่าสิ่งเหล่านี้ทำลายอนาคตตัวเองและครอบครัวคน อื่น

4) งดเว้นจากการพูดเท็จโกหกหลอกลวงไม่ประทุษร้ายคนอื่น คือ เป็นตัวอย่างที่ดีให้บุคคลในครอบครัวปฏิบัติตามฝึกการตรงต่อเวลา หากเป็นผู้ที่รักษาเวลา บริหารเวลาเป็นแล้ว ก็จะเป็น ผู้ที่รักษาคำพูดด้วยบอกถึงโทษบูรณาการการสอน

5) งดเว้นจากสิ่งมีนเมาเป็นเหตุให้เกิดความประมาท คือ มีนิทานเล่าให้ฟังยกตัวอย่างให้เห็นเรื่องของยาเสพติดทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ดื่มสุราให้เด็กเห็น การมีสติ จิตตั้งมั่นอยู่กับตัว เมื่อมี สติแล้วเราจะรู้ผิดรู้ชอบ รู้ว่าสิ่งไหนเป็นประโยชน์หรือโทษต่อเรา

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับสภาพการมี การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของในการรักษาศิล 5 สำหรับนักเรียนของโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม โดยภาพรวม และรายด้าน

สภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศิล 5 สำหรับนักเรียน ของโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา		ค่าสถิติ		แปล ผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.27	.640	มาก
2.	การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	4.23	.617	มาก
3.	การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.50	.573	มาก
4.	การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	4.42	.613	มาก
รวม		4.35	.611	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสภาพการมีส่วนร่วมการส่งเสริมของในการรักษาศิล 5 สำหรับนักเรียนของโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .611) และทุกด้านมีระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 อยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด

คือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .573) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = .613) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = .617)

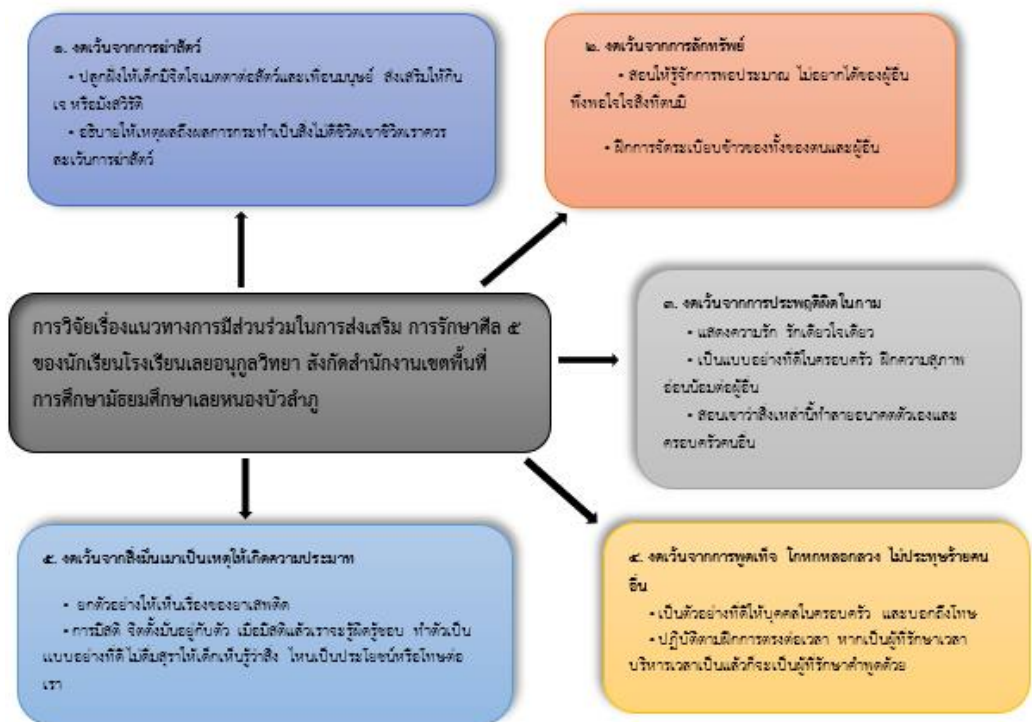
ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียน โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา		ค่าสถิติ		แปลผล	ลำดับ
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		$\bar{X}$	S.D.		
1)	นักเรียนได้ร่วมกับโรงเรียนเพื่อการเสนอปัญหา ความต้องการในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในพัฒนาโรงเรียน นักเรียน	4.45	.669	มาก	1
2)	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนเกี่ยวกับโครงการรักษาศิล เพื่อพัฒนาโรงเรียน นักเรียน	4.22	.729	มาก	3
3)	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำประชาคมเพื่อแก้ไข ปัญหาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการโรงเรียน	4.13	.491	มาก	5
4)	นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไข ปัญหาในการรักษาศิล 5 ของโรงเรียน นักเรียน	4.33	.696	มาก	2
5)	นักเรียนได้เข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนเพื่อเสนอปัญหา ความต้องการของนักเรียน จัดกิจกรรมต่างๆ ในพัฒนาโรงเรียน	4.20	.612	มาก	4
รวม		4.27	.64	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลย อนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .640) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ข้อ 1) นักเรียนได้ร่วมกับโรงเรียนเพื่อการเสนอปัญหาความต้องการในการจัดกิจกรรมต่างๆ ในพัฒนาโรงเรียน นักเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .669) รองลงมาคือ ข้อ 4) นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไข ปัญหาในการรักษาศีล 5 ของโรงเรียน นักเรียน ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = .696) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 3) นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการทำประชาตเพื่อแก้ไข ปัญหาและเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการโรงเรียน ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = .491) ปลุกฝังให้นักเรียนมีจิตใจเมตตาต่อสัตว์และเพื่อนมนุษย์ ส่งเสริมให้กินเจ อธิบายให้เหตุผลถึงผลการกระทำเป็นสิ่งไม่ดีชีวิตเขาชีวิตเราควรละเว้นการฆ่าสัตว์สอนให้รู้จักการพอประมาณ ไม่อยากได้ของผู้อื่น พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี ฝึกการจัดระเบียบข้าวของทั้งของ แสดงความรัก รักเดียวใจเดียวเป็นแบบอย่างที่ดีในครอบครัวสอนเขาว่าสิ่งเหล่านี้ทำลายอนาคตตัวเองและครอบครัวคนอื่นเป็นตัวอย่างที่ดีให้บุคคลในครอบครัว และบอกถึงโทษปฏิบัติตามฝึกการตรงต่อเวลา หากเป็นผู้ที่รักษาเวลา บริหารเวลาเป็นแล้วก็จะเป็นผู้ที่รักษาคำพูดด้วยการมีสติ จิตตั้งมั่นอยู่กับตัว เมื่อมีสติแล้วเราจะรู้ผิดรู้ชอบ ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่ดื่มสุราให้เด็กเห็นรู้ว่าสิ่ง ไหนเป็นประโยชน์หรือโทษต่อเรา

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยครั้งนี้โรงเรียนเลยอนุกุลวิทยาได้สารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและได้แนวทางเพื่อนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำกิจกรรมของนักเรียนครั้งต่อไปและได้ทราบ สภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 สำหรับนักเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารครู ผู้ปกครองนักเรียน อย่างน้อยเพื่อเป็นการกระตุ้น เตือนสติในการรักษาศีล 5 ถึงแม้ว่าอาจจะได้ข้อมูลไม่ตรงบ้าง แต่ก็น่าจะมีส่วนที่ตรงตามความเป็นจริงอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องของปัญหา แนวทางการแก้ไข และแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษา แนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนกุหลาบวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม พบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนกุหลาบวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และทุกด้านมีระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 อยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีส่วนร่วมกับการพัฒนาโรงเรียนจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียน ทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ลดปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม และเห็นประโยชน์ที่เกิดจากการรักษาศิล 5 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมกับการโรงเรียนในการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาโรงเรียน ประกอบกับโรงเรียนให้ความสำคัญกับการมอบหมายบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา เอียดสุข (2560) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ ผู้ปกครองโรงเรียนเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน

จังหวัดพัทลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 12 ด้านกิจการนักเรียน ควรส่งเสริมให้ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารกลุ่มงานกิจการนักเรียน มีการเข้าประชุม การเข้า ร่วมกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ การประเมินผลการทำกิจกรรมของโรงเรียน ร่วมกัน ดูแลนักเรียน ให้มีระเบียบวินัย พฤติกรรมให้เป็นไปตามกฎระเบียบของโรงเรียนและมีการรายงานผลพฤติกรรม นักเรียนให้ผู้ปกครองทราบจากการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ด้านประกันคุณภาพ ควรมีการ ประชาสัมพันธ์ สนับสนุนให้บุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาโดยวิธีการที่หลากหลาย สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำ คู่มือการศึกษา สารสนเทศของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ เรื่องราวภายในโรงเรียนภาคเรียนละ 1 ครั้งและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อ มูลข่าวสารในรูปแบบ ต่าง ๆ เช่น เสียงตามสาย วารสารโรงเรียน และให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินผลและ ติดตามการกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ในส่วนของการส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลออนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และทุกด้านมีระดับแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 อยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ข้อที่ 3 จดเว้นจากการประพาศิติดนิกาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนเลออนุกุลวิทยา มีแนวทางการมีส่วนร่วมในการรักษาศิล 5 ของนักเรียนในข้อที่ 3 จดเว้นจากการประพาศิติดนิกาม เป็นข้อที่มีแนวทางการมีส่วนร่วมสูงสุด จึงมีนโยบายจากทางโรงเรียนมุ่งเน้นการให้ความสำคัญ และให้ความรู้กับนักเรียนเพื่อให้มีพฤติกรรมที่อยู่บนครรลองครองธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการส่งเสริมในการรักษาศิล 5 ข้อที่ 4 จดเว้นจากการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง ไม่ประทุษร้ายคนอื่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสังคมของนักเรียนที่เข้าสู่ช่วงวัยรุ่น มีสื่อสังคมออนไลน์ ที่เข้าถึงได้ง่าย ทำให้โรงเรียนและครอบครัวอาจดูแลไม่ทั่วถึงและควบคุมดูแลได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลพรรณ หาญชนะ (2561) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการรักษาศิล 5 : กรณียศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า ศีลข้อที่ 4 ห้ามพูดเท็จ ขอนี้เป็นข้อที่นักศึกษาผิดศีลมากที่สุด เพราะข้อนี้ประกอบไปด้วย พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดยาบคาย พูดเพ้อเจ้อ นักศึกษาจะอยู่ในช่วงวัยรุ่น คึกคะนอง เรื่องการผิดศีล ขอนี้จึงเป็นอันดับ 1

การวิจัยครั้งนี้โรงเรียนเลออนุกุลวิทยาได้สารสนเทศเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและได้แนวทางเพื่อนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลในการทำกิจกรรมของนักเรียนครั้งต่อไปและได้ทราบ สภาพการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศิล 5

สำหรับนักเรียนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน กับประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองนักเรียน อย่างน้อยเพื่อเป็นการกระตุ้น เตือนสติในการรักษาศีล 5 ถึงแม้ว่าอาจจะได้ข้อมูลไม่ตรงบ้าง แต่ก็น่าจะมีส่วนที่ตรงตามความเป็นจริงอยู่ โดยเฉพาะในเรื่องของ ปัญหา แนวทางการแก้ไข และแนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู อยู่ในระดับมาก เพื่อประโยชน์ในการนำผลวิจัยไปกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน และเพื่อรักษาระดับและพัฒนามากยิ่งขึ้นในการนำ ศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรมีการแก้ไขปัญหาที่ได้รับการเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่ดีมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงครอบครัว ชุมชน ในศีลแต่ละด้าน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 ของนักเรียนโรงเรียนเลยอนุกุลวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรวิจัยเรื่อง แนวทางการปฏิบัติการรักษาศีล 5 การปฏิบัติตามหลักธรรม
- 2) ควรวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการรักษาศีล 5 แบบยั่งยืน
- 3) ควรศึกษาสภาพการนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมการรักษาศีล 5 สำหรับนักเรียน
- 4) ควรศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อการรักษาศีล 5 และการปฏิบัติตนของนักเรียน

5) ควรทำวิจัยแบบบูรณาการในการนำศิลปะ 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นแนวทางใน กำหนดหลักสูตรในระดับต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2546). คู่มือการวางแผนการเรียนรู้ ชีวิต และอาชีพสำหรับ
ช่วงชั้นที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

รายงานการประชุมผู้ปกครองนักเรียน. (2565). ฝ่ายงานกิจการนักเรียน, โรงเรียนเลยอนุกุล
วิทยา ครั้งที่ 1/2565.

กาญจนา เอียดสุข . (2560). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง โรงเรียนเขาชัย
สน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพัทลุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. ใน
สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วิมลพรรณ หาญชนะ. (2561). แนวทางการส่งเสริมการรักษาศิลปะ 5 : กรณีศึกษาของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ใน รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.